

Виходить у Львові
що дні (крім неділі і
гр. кат. свят) о 5-й
годині по полудні.

РЕДАКЦІЯ і
Адміністрація: улиця
Чарнецького ч. 10.

ПІСЬМА приймають
ся лише франковані.

РУКОПИСИ
звертаються лише на
окреме жадання і за зло-
женем оплати пошт.

РЕКЛАМАЦІЙ
неаметовані вільні від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Сойм краєвий.

Докінчене 64-го засідання І. сесії IX. періоду.

На суботнішнім вечірнім засіданню, яке розпочалося о год. 8^{1/2}, велася дискусія над I. і II. рубрикою краєвого бюджету на рік 1910.

П. Т. Старух обговорював насамперед справу соймової реформи виборчої, а відтак жалувався на упослідження руского язика в Соймі і Відділі краєвим. Піднісши з черги потребу не тільки соймової реформи виборчої, але також до рад повітових і громад, обговорював обширно господарку бережанської ради повітової, котрій зажинув велику марнотратність. Кінчачи свою промову, відкликувався бесідник до Е. Е. п. Намістника, щоби пильновано лісового закону з р. 1853 та аби по мисли поручення Міністерства устроено склади дерева з державних лісів також в повітах: бережанським, рогатинським і перемишлянським.

Член Відділу краєвого п. Онишкевич відповідаючи на промову пос. Гурекого, виголошенню на ранішнім засіданні в справі роздавання стипендій і протесту в тім напрямі трех деканів краківського університету, замітив, що го-

ловною причиною жалоб в тій справі єсть факт, що взірцевих і бідних учеників єсть о много більше як стипендій. Піднісши відтак, що Відділ краєвий при роздаванні стипендій не поступає зовсім стороннико, заявив, що поміж і вказівками професорських кругів для Відділу краєвого дуже цінні, але мимо того взяти єго не можуть.

По промові під п. Кендзьора приступила палата до подрібної дискусії і приймала ру-бриску I. без зміни.

В подрібній дискусії під II. рубрикою (заряд краю) забирає голос п. Т. Сарух і п. Куровець, жадаючи візвання Відділу краєвого, аби утворив відповідний етат для переведення кожного року люстракій господарки рад повітових і громад і предложення відповідного проекту на найближнім соймовім засіданню. В тім дусі поставив бесідник відповідну резо-люцию.

Позаяк на сали не було комплету, то Е. Е. п. Маршалок замкнув засідання о год. 11^{1/4} в почі, назначаючи слідуєше на вчера рано.

65. засідане І. сесії IX. періоду.

Вчераціне засідане сойму відкрив п. Маршалок по год. 11 в полуночі.

Перед приступленем до дневного порядку

відчитали секретарі внесення, петиції і зголосовані інтерпеляції.

З черги по відсланню в першім читаню до правничої комісії справоздання Відділу краєвого в справі утворення суду повітового в Закопані, вела ся дальнє подрібна дискусія над буджетом на р. 1910.

По принятю без зміни руб. II. (заряд краю) ухвалила палата на внесене п. Меруновича передати резолюцію, поставлену п. Куровцем на суботнішнім вечірнім засіданні, громадській комісії з порученем, аби зложила о ній справоздане рівночасно зі справозданем о діяльності департаменту Відділу краєвого. Відтак відкрив п. Маршалок загальну дискусію над руб. III. (справи санітарні).

В дискусії забрав перший голос посол Куровець.

Бесіду свою закінчив п. Куровець поставленем слідуючих резолюцій: 1. визвається Відділ краєвий, аби в случаях виставлення урядових съвідоцтв убожества, де стягане коштів лічення з недужого могло би захитати его рівновагу маєткову, кошти ті стягнено з фонду краєвого; 2. поручається Відділові краєвому, аби застосував ся над будовою двох санаторій людових і здав з того справу в найближній сесії; 3. визвається правительство, аби зі взгляду на публичну безпечності, приступило до заложення

Зрабоване „Регента“.

Сміховиця — М. Блянка.

(Дальше).

— Лиш з трудом далося мені наконець — розповідала Кеті дальше — успокоїти тата, бо преці непорозумінні мусіло би було викрити ся, скоро у нас пічого не знайшли. Ревізія, як понятно, позістала без успіху, але тоді заявила старший комісар, що діамант мусіла ми вже сховати і для того обетавав при тім, щоби тата забрати в собою. Він показав наявіть судовий присяг арештовані. То мусіла я татові пояснити. Але він не хотів іти, ставив опір, хоч і ясно я договорювалася з ним, щоби не робив того. Для того вхопили їго наконець оба поліції, сковали зелізним ланцюхом і повели з собою. Мені зараз вимовили й помешкали в готелі. В моєм страху я зараз зателефонувала до тебе. Якож я бідна, яка нещаслива!

— Що так дуже зло не есть! — потішав її Ріктор. — Може мені вірити, що тата похибка ще пізніше викриє ся. Та її у Франції не так легко засуджують невинного, а невинно можуть преці кожного арештувати. Насамперед пошукою для тебе інший готель, а відтак піду до комісаря Фальльота, а інче вже знайде ся. Чи ви того дня перед полуночю, коли доконали рабунку, були дійстиво в Люврі?

— Були.

— І ви нічого не добачили?

— Ні. Я пішла перша наперед, а тато аж пізніше пішов за мною.

— Ну, побачимо, як то було. Але тепер мушу передовсім постарати ся для тебе о інші приміщені.

Він побіг чим скоріше сходами на долину. Коли відтак інші оживленими улицями, насуваючись ему тисячні гаїки на голову. Івана Відемана арентували за рабунок! Розуміється навінно! То пікто лініше не знат як він, Віктор Боже. Він же преці міг би був хоч він в сїй хвилі подати справдішого злодія.

Чи мав то зробити, ізвести поліцію на справдішний слід? Тоді би вуйка Відемана навіно пустили на волю. Але тоді мусів би стати зрадником товаришів, котрі зробили лиши такого збитка, але після пам'яля допустити ся справдішого рабунку, тоді пропали би для него й тих десять тисячів франків. Остаточно таки би ему й не повірили.

Віктор думав об тім, люби то стало ся, як би він поки що мовчав. Він мав тоді все ще найбільше вигляду відшукати діамант та й ще відограв би ролю освободителя вуйка. Тоді би тоді приймив їго тим охотніше за зятя.

Сам не знат, що ему діяти.

Але ось опинив ся перед готелем Бельві і зараз потім винаймив там компату. Відтак вернув до готелю „Роанль“, де застав Кеті все ще проливаючу слізози. Він поміг знов поекладати до куфірів повикидані і поперемішувані річки, казав закликати дорожку і зложити на

ней куфри та разом з Кеті поїхав до нового готелю.

*
Ніхто не обовязаний давати вам якісь пояснення. Але що ви як свої маєте без сумніву право старати ся о противні докази, то можу вам подати до відомості доказовий матеріал. Розуміється, що то лише чемність з моєї сторони.

Так заявила комісар Фальльо, коли Віктор явився в єго бюрі і спітав о причині, задля яких Відемана арештовано.

— Я то зовсім добре розумію. Але годі мені в то вірити, що мій вуйко дійстив допустив ся такого вчинку як той, який ему закидують. Він преці не розуміє ані слова по французьки.

— То ще зовсім не стоить вчинкови на переніскоді.

— О скілько мені звістно, то ревізія пе виказала нічого.

— Бо він вже діамант дениде склав.

— Дех би мав їго склавати? Я в Парижи однокий єго знакомий.

Тоді заявила Фальльо острим тоном: Ви не повинні класти на то так великої важливи, бо могло би легко звернути ся підозрінє на вас самих, що ви о тім знали.

— Я готов кождої хвилі ставити ся до розпорядимости.

— Поки що того не потреба.

— А чи можу вам тепер пригадати, що ви були так ласкаві і обіцяли мені подати близьші обетуванні, серед котрих то стало ся.

зavedenia для охоронного щілнення перед скаженою у Львові; 4. служба окружних лікарів має бути зреорганізована, округи мають бути кожного року люстровані, а справоздання з тих люстрацій мають бути поміщувані в справозданню Видлу краєвого; 5. при удільнованю запомог на наукові подорожі для лікарів, має бути подорож витичена, а справоздання з подорожі мають бути уміщувані в справозданню Видлу краєвого; 6. при заключуваню контрактів з Сестрами Милосердія мають бути уваглядювані також рускі монахині. Субвенції для „Народної Лічниці“ у Львові підносять Сойм з 1000 па 2000.

Іос. Гломбінський в імені університету львівського підписав жалобу на проволікане будови університетських клінік. Справа проволікає головно тут в краю, по часті з вини технічного департаменту Намісництва, так що на цілі треба ждати літами, як і звини Видлу краєвого, де справа не знаходить тоді прихильності, на яку заслугоє.

ІІ. Левицкий обговорював санітарні відносини в громадах сусідуючих з заведенем бажевільників в Кульпаркові і поставив відповідну резолюцію. Всінци складають більшої підпори зі сторони краю для „Народної лічниці“ у Львові.

ІІІ. Цюхцінський домагався поручення Видлу краєвого, аби до п'ятьох літ перевів будову дальших павільонів для заразливих недуг.

Член Видлу краєвого п. Бернадзіковський відпирал закиди п. Гломбінського, підношенні проти Видлу краєвого в справі будови клінік.

— То дасті ся зробити кількома словами. Рабунок викрито, як звістно, безпосередно по його виконанню і тоді наказано замикати всі виходи. Всі особи, що лишилися в Львові, зревідовано з як найбільшою совітностю. При тім не знайдено діаманта у нікого. З того можна лише то висловити, що злодій з діамантом міг якраз ще вийти з будинку. То преці самі мені признаєте.

Боже потакнув головою.

— Мої розсліди мусили тому до того естреміти, щоби переслухати людей при виходах. При тім однако показалося є з безсумнівною певністю, щоколо того критичного часу лишила одна особа вибігла з павільону Денса так скоро, що оно вишло в очі, а то був — ваш вуйко пан Іван Відеман.

— А чи то дійстіно таки він був той, котрого видли?

— Арештованого переслухали вже в присутності інженерного товмача і він призвався, що то він був тою особою, на котру служба звернула свою увагу.

— Чи можна би може з арештованим поговорити? То лише в приватних справах. Его донька в розшуці. Розуміється, що я готов розмовляти з ним лише в присутності товмача.

— Я можу на то призволити лише під тим усім, що хтось буде съвідком розмови. Ну, як, годитеся на то?

— А вже.

Комісар Фальль виготовив якийсь формулар, котрий дозволяв Божевори поговорити з арештованим через п'ять мінут в присутності якогось урядника, що розуміє по іншему.

— А що ж треба би насамперед доказати, щоби виробити увільнене моє вуйко?

— То річ дуже проста. Коли поставите мені неоспоримий доказ, що арештований не міг піти бути злодієм, то его в сїй хвили випустяте на волю.

— Припустім, що я би сам відшукав діамант а заразом і доказав, що мій вуйко не міг піти там бути, де діамант би знайшов — чи вистало би то?

— Коли то можете, то ваш вуйко вийде зараз на волю а ви крім того заробите ще собі визначену суму десять тисячів франків.

— Дякую вам.

ІІІ. Старух обговорював довго санітарні відносини в повіті бережанським.

ІІІ. Маре піднімав жадання п. Гломбінського в справі приєднання будови клінік в університетські будови у Львові.

По промові п. Миронюка-Заячука, котрий жалувався на недостаточне поборюване заразливих недуг в підгірських околицях нашого краю і недостачу Сестер Милосердя гр.-кат. обряду в загальних шпиталях, відложив п. Маршалок о год. $2\frac{1}{4}$ по полуночі дальший хід заєдання до год. 5 вечериом.

Н О В И Н К И.

Львів, дня 25 січня 1909.

— Іменовання. Е. В. Ішар іменував віце-президента суду окружного в Тарнополі, І. Добропольського президентом суду окружного в Новому Санчі.

— З зелізниці. З днем 5 лютого с. р. аж до відкриття буде здіржаний рух поїздів особих ч. 327 (від'їзд до Галича 7:50 вечериом, приїзд до Станіслава 8:35 вечериом і ч. 328 (від'їзд із Станіслава 6:05 вечериом, приїзд до Галича 6:52 вечериом) на лінії Станіславів-Галич. — З причини замістів здіржано рух на коломийській зелізниці львівської Надвірнянське передмістє-Шепарівщина-Київськів з днем 23 с. м., як припускають на три дні.

— Дирекція учительської мужської семінарії в Самборі сповіщає, що прошення о допущенні до іспиту зрілості в літнім реченні треба вносити

— О, поки що нема ще за що; жадаю вам як найбільшого успіху!

І комісар Фальль показав єще ще так вічливим, що відвів Віктора аж до дверей. Але відтак съміявся так, що аж очі заходили ему сльозами.

*

В дорозі до садочкої вязниці ломив собі Віктор надармо голову над тим, як згризти той твердий орех, який подав ему комісар до згризення. Отже в критичному часі не вийшов никто з Львову липи вуйко. Всіх, що лишилися, зревідовано як найдокладніше і у нікого не знайдено діаманту. Отже де подівся злодій?

Коли Віктор увійшов через заковану зеленою браму до садочкої вязниці, не а pav ще аїв на волос як виконати єю трудну задачу.

Товмач, котрого з ним пішли до розмовниці, був урядником вязничним, котрий давніше через кілька літ проживав в Пінччині. Воздух в келях був стухлий, стіни були вогкі, поміст виложений камінem. І в таким місці мусів вуйко Відеман мучити ся!

Бренькіт ключій давав знати, що він іде. В супроводі дозорця вязниць увійшов Іван Відеман. Грубого, трохи череватого чоловічка убрали були в сїрій вязничний кафтан, котрий був дуже тієний на него.

Він виглядав в нім так комічно, що Віктор лише на силу здержалася від съміхи. Всі, які вуйко Відеман зачав съміти ся, коли побачив свого сестрінка. Єго перший гнів ізза того, що так з ним обійшлися, проминув і він майже тішив ся, що так пригода стріпала его в дорозі, о котрій він дома буде міг при столі в реставрації розівідати своїм приятелям а они здивовані так будуть слухати, що аж роти порозівляють.

— То красно, що ти прийшов павідати ся до мене — відоїдав ся він до Віктора. — Але от що я хотів тобі казати, то, що опі мені жертви дали, то було таке, що й нес би не попюхав. Та й мою табаку мені забрали! Мусин постарати ся, щоби то було якось инаше. Мушу дістати свою табаку а хоч би тобі прийшло ся й до пінцетного посла піти!

(Дальше буде).

ти до дирекції по кінець лютого с. р., а не, як дотепер було, до кінця марта. Іс подання треба долучити: метрику уродження, съвідотво моральністі і фізичної здібності до учительського вчителя, виставлене ц. к. інвітовим або іншільним лікарем та виказ студій, ствердженій долученими аттестатами. Успівем припущення до іспиту при інших обставинах в укінчений 19-ий рік життя. Одержане дипломанти від віку виключене.

— Репертуар руского театру в Дрогобичі. (Саля гімназична Початок о год. $7\frac{1}{2}$ вечериом).

— В четвер дня 27 с. м. поєднано представлені: Перший раз на нашій сцені „Вільгельм Тель“, драма в 5 діях Ф. Шіллера.

Опісля театр переїзджає до Станіславова.

— Дрібні вісти. Загальні збори окружного відбули „Взаємної помочі учителя“ відбудуться в Шідгайцах дnia 1 лютого о год. 9:30 перед полуднем. — Товариство „Руска Бесіда“ в Рогатині уладжує в неділю дnia 6 с. м. вечериці з гапіцими. Дохід призначений на руску гімназію в Рогатині. — ІІ. Фільомену Лонатинську заангажовано на стажу на сцену руского театру. — У вчерацій звітці про номерах подана була хибно звітка, що в Серафінціах номер съвіднік Йосифа Велигорського. Номер там господар хлібороб, котрого два сини суть съвідніками: о. Іван в Котусі коло Плю-Порку і о. Матей в Ропиці коло Товмача.

— В Чорткові відбудуться дни 2 лютого перші заг. збори філії тов-а „Пресвіті“ з отсюю програмою: I) O 9 годині рано Богодухінен в церкві на Вигнанці. II) O 11 год. збори в салі ради поїтів з отсюю порядком: I. Отворене зборів, 2. вибір президії, 3. слово делегата головного Видлу посла дра О. Колесен; 4. привіт делегатів філії тов. „Пресвіті“ чортківського поїтів; 6. вибір видлу філії; 7. закінчене.

— В Горлицях відбудуться дни 1 лютого с. р. o 12 годині в полуночі перші загальні збори філії „Руского Товариства педагогічного“, на які запрошується Ви. о. духовних і Ви. п. учителів з Лемківщини. Місце зборів вкаже комітет на місці в Горлицях. На порядку днівнім: 1) Пояснене статута, 2) вибір видлу і уконституоване, 3) впенені членів. — За комітет: О. Ом. Менцінський, парох в Маластові; Тамко Перейма, управлятель школи в Ропиці рускій.

— Карколомний спорт. Можна остаточно займати ся й шортом, але не треба доводити до того, щоби аж кости собі ломити. Коли де на селі хлопці спускають ся в зимі на гренджолах, то забава іде як звізайно мік дітьми, а санковий шорти у Львові це лише ломити кости самим шортогодівцям, але ще й виставляє на небезпечність людей, котрі случайно зайдуть в еторону, де відбувається карколомний спорт. Так було торік, так сега і сєї зими, а коли ще діягно карку собі цікто не зломив то лише для того, що сегорічна зима мабуть аж сими дніми розпочала ся. Але за то було аж 3 сјучати поломаня костей. Одногди в страйківській парці зломив ногу при уживанні санкового шорту 11-літній ученик Константин Чадек а 19-літній Мечислав Окуніцкий зломив ліву стопу. В обох случаях подала хлопцям першу поміч стація ратункова і відвела їх до дому. Третю жертвою того шорту став ся якийсь пан, котрий якраз переходив дорогою, коли якийсь шортогодівець, спускаючись з гори, вийшов на него в такою силою, що зломив ему ногу. Сєю жертвою шорту замили ся люди, що були в парку і відвела їх до дому. Цвіна лиши річ, що ніхто в місті о то не подбає, щоби туди, де відбувається карколомний спорт не ходили люди, або щоби той шорт не відвувався там, де люди ходять.

— Нову комету, котру відкрили в Йоганесбурзі в полуночевій Африці, а котру відтак виділи в полуночевій Італії, опісля і в північній Італії добавлено також вже в Гамбурзі і Ієтіні, в Берліні і Кракові. Нова комета має номін що назува „1910 A“ і виглядає, коли дивити ся на неї голим оком, як звізда першої величини сильно жовтої краски. Голова її має ясне ядро, котре съвітить мов би планета, а хвіст, котрий видно лише крізь дальповиди, єсть короткий але красно розвинений і по середині розділений. Комета посугає ся щораз дальше на північ, але съвітло єї притім слабне щораз більше. Авсаж-таки при яснім погіднім небі можна єї буде в сих дніях юди добавити.

